

Verslag tweede Algemene Vriendenvergadering 25 januari 2018

Om 14:00 uur opende Henk Wals de vergadering en stelt Wout Tuinenburg voor als nieuwe Vriend. Wout is President-Commissaris van De Centrale en Reaal geweest.

Op voorstel van Hans van de Kar zullen voortaan ook oud-bestuursleden worden uitgenodigd.

Henk vertelt over het afgelopen jaar. 2017 Was een goed jaar voor het IISG. Er zijn grote projecten en collecties binnen gehaald. Met de KNAW en FNV zijn goede overeenkomsten gesloten. Met deze projecten zijn ongeveer 10 nieuwe, jonge mensen binnen gekomen, waar het Instituut zeer blij mee is.

Het Persmuseum dat in het gebouw gevestigd was is nu verhuisd naar het gebouw van Beeld & Geluid in Hilversum. De collectie blijft in onze bibliotheek, want dat past hier goed. In december jl. verschenen de resultaten van een onderzoek naar Nederlandse archieven. De uitslag van de enquête onder gebruikers was zeer gunstig voor het IISG. De scores waren ver boven het gemiddelde. Klantvriendelijkheid en kennis werden hoog gewaardeerd. Het instituut was het beste van de 30-40 archiefinstellingen, waaronder het Stadsarchief Amsterdam, het Nationaal Archief en provinciale archieven.

2017 Was verder een productief jaar. De afdeling Onderzoek produceerde 101 wetenschappelijke publicaties en de afdeling Collecties was ook zeer productief.

Wat staat er in 2018 te gebeuren? Eerst gaat het instituut zich voorbereiden op de belangrijke evaluatie in maart. De KNAW-instituten worden doorgelicht door een commissie die 15-16 maart op het IISG komt. Henk heeft er alle vertrouwen in dat we goed beoordeeld gaan worden.

Aan het eind van het jaar volgt nog een evaluatie door het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, de zg. portfolio evaluatie, waarbij de vraag gesteld wordt of het Instituut voldoende bijdraagt aan de Nederlandse wetenschappelijke infrastructuur en dus aan het land als geheel.

In de nieuwe zaal op de oude plek van het Persmuseum, die de Max Nettlau zaal zal gaan heten, wordt ter gelegenheid van zijn 100ste geboortedag het Mandela-jaar geopend. Er zullen veel belangrijke gasten worden ontvangen waaronder zijn weduwe Graça Machel. Deze zomer vindt er een grote Digital Humanities Conferentie plaats.

Op 23 januari jl. werd de website "50 jaar Vakbondsverhalen" gelanceerd in samenwerking met het FNV. Het doel is inzicht te geven in wat de vakbeweging bereikt heeft in de afgelopen 50 jaar.

Henk laat een filmpje zien met de aankondiging van deze nieuwe website en daarna één over de avond zelf, waarin gesproken werd over de verbinding van de vakbondsgeschiedenis met de actualiteit en de plaats van de vakbeweging in de huidige samenleving.

Communicatie is belangrijk om dat wat wij weten te verspreiden over een breed publiek. Toekomstige vakbonden zijn van maatschappelijk belang zoals blijkt uit de samenwerking van het IISG met partners FNV en Pakhuis De Zwijger. Doel van de nieuwe website en van de FNV is te informeren en inspireren en laten zien wat er bereikt is.

Een Vriend vraagt of er voldoende aandacht voor historische herdenkingen is? Voor alle is dat natuurlijk niet mogelijk, maar er is bijvoorbeeld wel aandacht, samen met een aantal musea, voor de 200ste geboortedag van Marx, met Duitse en Chinese uitlenen. Huub

Sanders meldt dat er nu materiaal verzameld wordt over de studentenprotesten in Parijs in 1968.

Iemand vaagt of het IISG iets doet volgend jaar aan 100- jaar algemeen Kiesrecht. Wout Tuinenburg zegt dat dit recht in het buitenland zeer belangrijk is, groter dan in Nederland. Er ontstaat discussie over wat het IISG wel en niet kan doen. Er is bijvoorbeeld veel kennis over het Nederlandse slavernij verleden. Er wordt ook onderzoek gedaan naar slavernij in Zuidoost Azië en is er ontdekt dat de slavernij daar veel wijder verbreid en groter is dan wij denken. Bij de Verenigde Oost-Indische Compagnie was minstens zoveel slavenhandel gaande als wat nu van de West-Indische Compagnie bekend is. Matthias van Rossum doet hiernaar onderzoek en hij is veel aanwezig op radio en TV over dit onderwerp. Hij is contactpersoon voor het Slavernijmuseum in oprichting. Een IISG-Vriend wijst op historisch materiaal over de slaven in Mexico en de Filipijnen in de Mexicaanse zilvermijnen.

Vanmiddag stond de Communicatiestrategie ter discussie en die werd levendig besproken. De maatschappelijke impact van ons werk wordt steeds belangrijker. Om sterker te staan is het belangrijk om samen te werken. Dat gebeurt in het KNAW Humanities Cluster, met het Meertens en het Huygens Instituut. In maart zullen ook de ICT-afdelingen samen gaan en werken aan een geavanceerde data infrastructuur voor digital humanities.

Als 'Corporate story' stelt het IISG dat Geschiedenis belangrijk is voor de maatschappij en het is ook deel van het geheugen van de wereld.

De Communicatiestrategie heeft twee doelgroepen, de "klanten" en de "beslissers", dwz. de KNAW en het Ministerie. Wat wij doen en produceren moet centraal staan. Het IISG heeft altijd te maken met verschillende gebruikers: professionele onderzoekers en gewoon publiek. Het is zaak daar een evenwicht in te vinden. De nieuwe opzet van de website moet bijvoorbeeld ook met deze verschillen rekening houden. Iemand suggereert dat beschikbaarheid van genealogische gegevens een mooie service zou zijn. Een andere opmerking werd gemaakt over de openbaarheidsdag van het Nationaal Archief. Is dit ook iets voor het IISG?

De lezingen die volgden werden gehouden door Annemieke van Bockxmeer, Peter Jan Knegtman en Huub Sanders en belichtten diverse aspecten van het werk van de oprichter van het IISG, N.W. Posthumus, in de periode vlak na de oorlog. De lezingen zullen worden gepubliceerd in *On the Waterfront* 36.

De middag werd afgesloten met de gebruikelijke collectiepresentaties, waar dit keer naast Bouwe Hijma, Eric de Ruijter en Huub Sanders, Lauren Romein iets vertelde over het Heilbron-Fräser archief dat handelt over de Surinaamse beweging in Nederland in de jaren vijftig en zestig.